

Vleermuisinventarisatie sloop & nieuwbouw Floralaan, Eindhoven

Een vleermuisinventarisatie conform Vleermuisprotocol 2013

Laride/Wooninc.

5 oktober 2015
Definitief rapport
BD8663-100-10

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.
RIVERS, DELTAS & COASTS

Boschveldweg 21
Postbus 525
5201 AM 's-Hertogenbosch
+31 73 687 41 11 Telefoon
Fax
info@den-bosch.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoningdhv.com Internet
Amersfoort 56515154 KvK

Documenttitel	Vleermuisinventarisatie sloop & nieuwbouw Floralaan, Eindhoven Een vleermuisinventarisatie conform Vleermuisprotocol 2013
Verkorte documenttitel	Vleermuisinventarisatie Floraplein
Status	Definitief rapport
Datum	5 oktober 2015
Projectnaam	Aanvullende inventarisaties flora- en faunawet Floraplein, Eindhoven
Projectnummer	BD8663-100-101
Opdrachtgever	Laride/Wooninc.
Referentie	BD8663-100-101/R/904760/Eind

Auteur(s)	J.A.A. de Rooij
Collegiale toets	I.W. van Woersem
Datum/paraaf	23 september 2015
Vrijgegeven door	S. Mulder
Datum/paraaf	

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel voorliggend rapport	1
1.3 Methode	1
2 LIGGING EN BESCHRIJVING STUDIEGEBIED	3
2.1 Karakteristiek van het plangebied	3
3 RESULTATEN VLEERMUISINVENTARISATIE	6
3.1 Ochtendronde 9 juni 2015	6
3.2 Ochtendronde 10 juli 2015	6
3.3 Middernachtronde 10/11 augustus 2015	6
3.4 Avondronde 7 september	7
3.5 Ochtendronde 18 september 2014	7
3.6 Samenvatting constatering inventarisatieronden	8
4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN AAN DE HAND VAN DE INVENTARISATIERESULTATEN	10
5 LITERATUUR	11

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In Eindhoven, ter hoogte van het Floraplein, zijn plannen om enkele flats en woonhuizen te slopen. Dit kan gevolgen hebben voor zwaarder beschermde diersoorten, zoals huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen. Uit de in het voorjaar van 2015 uitgevoerde ecoscan¹ is gebleken dat er aanvullend onderzoek nodig is naar het voorkomen van verblijfplaatsen en foerageergebied van vleermuizen en de huismus en de gierzwaluw. Dit geldt voor de aanwezige woonhuizen en flats, inclusief de aanliggende schuren en tuinen. Deze gebouwen en tuinen zullen verdwijnen als gevolg van sloop en nieuwbouw. Zowel vleermuizen als huismussen zijn streng beschermd op basis van de Flora- en faunawet. Geldende verbodsbepalingen en gedragscodes schrijven voor dat onnodige schade aan vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen voorkomen dient te worden. Aanvullende inventarisatie is nodig om exact in kaart te brengen welke soorten in het plangebied aanwezig zijn en welke functies het plangebied heeft voor de aanwezige dieren. Op basis van deze gegevens kan worden bepaald welke effecten de sloop en realisatie van nieuwbouw hebben op de aanwezige soorten en functies van deze soorten in het plangebied.

De gegevens (en effectbeoordeling) vormen de basis voor een eventuele ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet. Ook kunnen ze gebruikt worden om mitigerende maatregelen (bijvoorbeeld in de vorm van het behoud van belangrijke functies) op te stellen, zodat schade voorkomen wordt.

Omdat op voorhand niet duidelijk is of beschermde soorten schadelijke effecten ondervinden van de werkzaamheden, vormt een ontheffingsaanvraag (en bijbehorend projectplan) geen onderdeel van deze rapportage.

1.2 Doel voorliggend rapport

Het doel van deze rapportage is om inzicht te bieden in het voorkomen van strenger door de Flora- en faunawet beschermde soorten (vleermuizen, diverse soorten; huismus, gierzwaluw). De verkregen inzichten vormen een basis voor een eventuele ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet.

1.3 Methode

Het betreft een aanvullend onderzoek naar de mogelijk aanwezige beschermde fauna in het gebied op en rond de bestaande gebouwen. Hiervoor zijn tijdens vijf bezoeken geschikte verblijfplaatsen en foerageergebieden geïnventariseerd, conform het vleermuisprotocol 2013.

Tijdens het veldwerk is gezocht naar uitvliegende, inkruipende, zwermende, baltsende langsvliegende en foeragerende vleermuizen om vaste paar- en verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes te lokaliseren. Daarnaast is er geluisterd naar baltsroepen om een indicatie te krijgen van de functie van het studiegebied voor vleermuizen.

¹ Royal HaskoningDHV, juni 2015

Dit onderzoek is in vijf rondes gedaan met behulp van meerdere typen bat-detectors (Pettersson D230 met tijdvertraging en SSF2 – heterodyn, zonder tijdvertraging) en is te voet uitgevoerd binnen en in de directe omgeving van het studiegebied.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd bij “vleermuisgunstige omstandigheden”, namelijk rustig, droog en redelijk warm weer. Bij harde wind, regen of kou zijn er te weinig insecten en bestaat de kans dat vleermuizen niet uitvliegen.

Het veldwerk is conform het Vleermuisprotocol 2013² uitgevoerd in 2015, op:

- dinsdag 9 juni 2015, kraamronde 1, tussen 3:30 uur en 5:30 uur
- vrijdag 10 juli, kraamronde 2, tussen 3:45 uur en 5:45 uur
- maandag 10 augustus, midzomernachtronde, tussen 22:30 uur en 1:30 uur
- maandag 7 september, paarronde 1, tussen 22:00 uur en 00:00 uur
- vrijdag 18 september, paarronde 2, tussen 4:50 uur en 7:10 uur

Daarnaast is er op de ochtenden in juni en juli gelet op huismussen, gierzwaluwen en hun activiteiten, evenals hun broedlocaties, welke in kaart zijn gebracht.

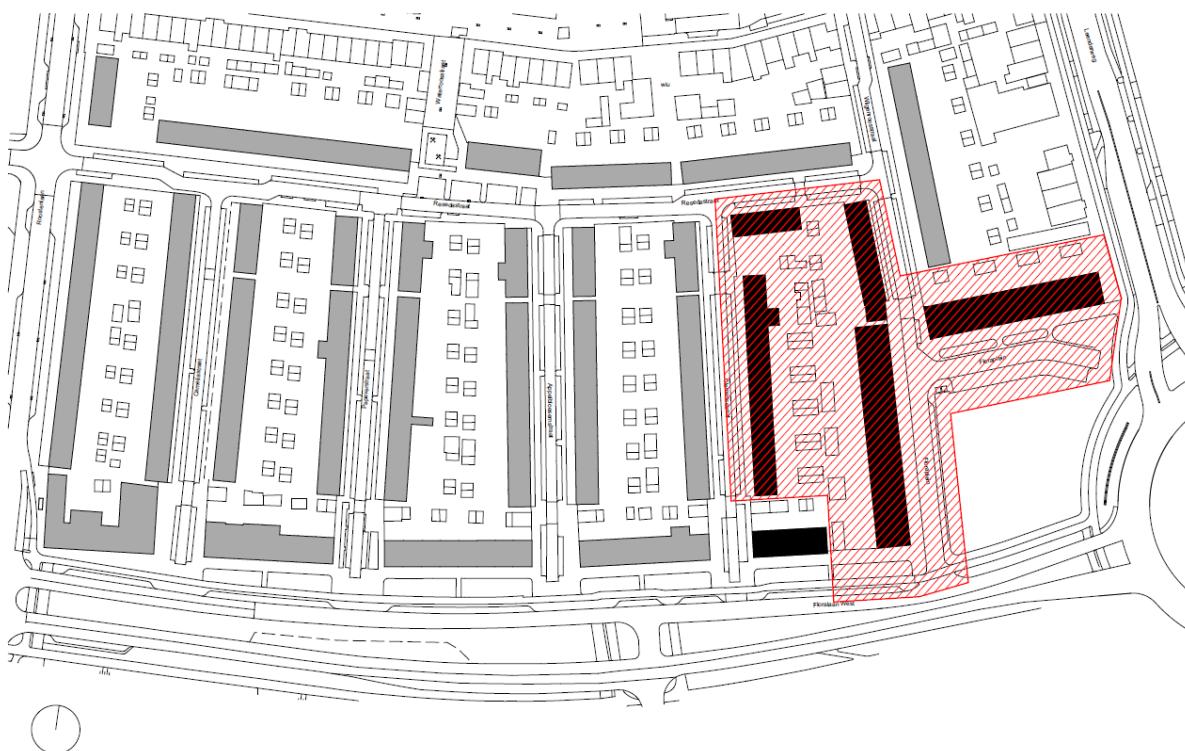
Dit rapport is opgesteld door J.A.A. de Rooij. Hij is ecooloog bij Royal HaskoningDHV B.V; Royal HaskoningDHV B.V. is lid van het Netwerk Groene Bureaus.

² 27 maart 2013, Zoogdiervereniging, GAN en NGB

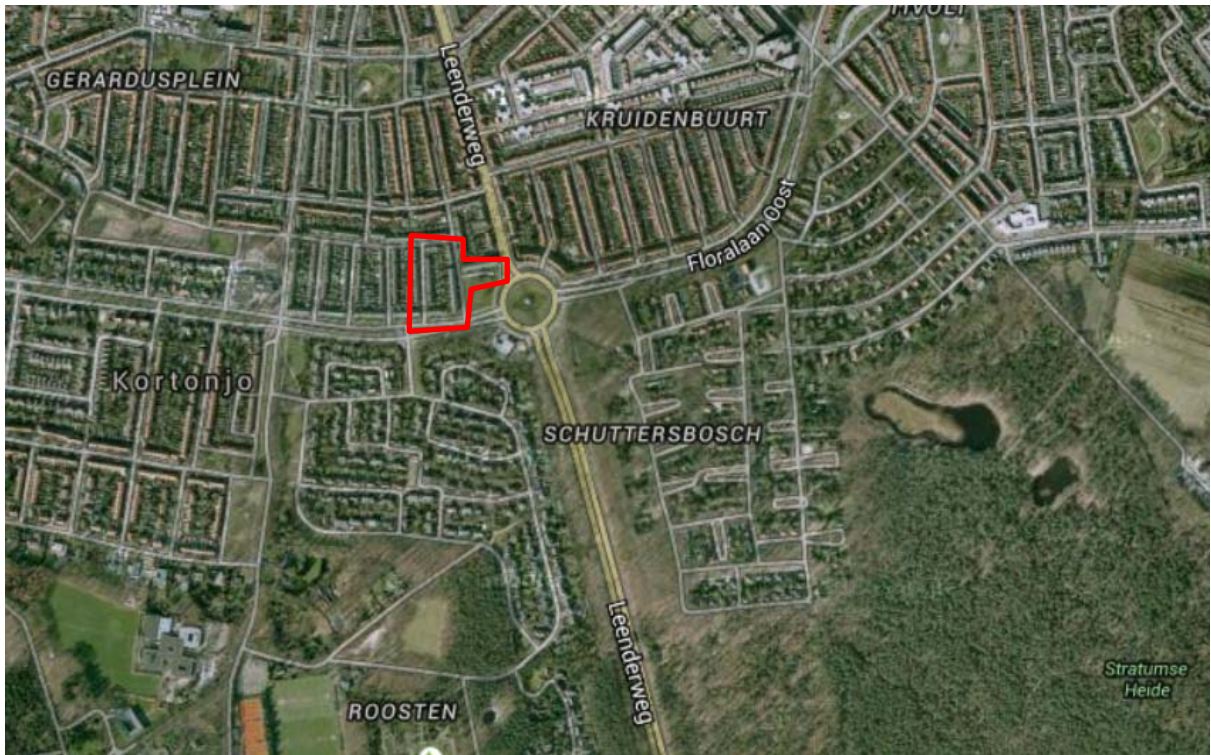
2 LIGGING EN BESCHRIJVING STUDIEGEBIED

2.1 Karakteristiek van het plangebied

Het plangebied ligt aan het Floraplein in de bebouwde kom van Eindhoven. Het betreft stenen rijtjeshuizen en portiekwoningen die gebouwd zijn vanaf de jaren 50 van de vorige eeuw, aan het Floraplein, de Clematisstraat, de Resedastraat en een deel van de Wilgenroosstraat. Alle gebouwen hebben een pannendak. Daarnaast hebben alle gebouwen talloze geschikte holtes, die naast vleermuizen ook geschikt zijn voor huismussen (en eventueel gierzwaluwen). Alle gebouwcomplexen hebben tuinen, die over het algemeen rijk zijn aan bomen en ander groen. Tot slot is er het Floraplein zelf, dat bestaat uit parkeerterrein en gazon, met verspreid aanwezige bomen, lindes en een Weymouthden. Figuren 2.1 en 2.2 geven de ligging van het plangebied aan. Figuren 2.3 en 2.4 geven een beeld van het studiegebied.

Figuur 2.1: overzicht studiegebied.

Figuur 2.2: ligging van het studiegebied (rood omlijnd) in de ruimere context, in het zuidoosten van Eindhoven.

Figuur 2.3: een deel van de te slopen woningen aan de Clematisstraat. Dit type gebouw is zeer in trek bij de huismus.

Figuur 2.4: zijaanzicht van een van de te slopen flats aan het Floraplein.

3 RESULTATEN INVENTARISATIES 2015

In onderstaande paragrafen volgt een verslag van elke afzonderlijke inventarisatieronde. In paragraaf 3.6 wordt een samenvatting gegeven van alle geconstateerde gebruiksfuncties van vleermuizen in het plangebied.

3.1 Ochtendronde 9 juni 2015

Bezoektijd: 3:30 uur – 5:30 uur

Omstandigheden: licht bewolkt, ca. 9 °C, met een zwakke wind uit noordelijke richting.

Bevindingen: op de locatie zijn slechts enkele overvliegende individuen van gewone dwergvleermuis waargenomen vanaf 4:30u. Ze vlogen vanuit het parkachtige zuiden langs de noord-zuid georiënteerde flat strak naar het noorden. De verblijftijd van alle vleermuizen was kort. Er was weinig interesse in het gebied als jachtgebied. Er zijn geen invliegende vleermuizen geconstateerd. Verder zijn er mogelijk meerdere jaarrond beschermde nestplaatsen van huismussen geconstateerd, bij zowel woonhuizen als de hogere flats, zie ook figuur 3.1 verderop in dit rapport. Er zijn geen gierzwaluwen bij de gebouwen vastgesteld.

3.2 Ochtendronde 10 juli 2015

Bezoektijd: 3:45 – 5:45 uur

Omstandigheden: vrijwel onbewolkt, ca. 7 graden; er stond vrijwel geen wind.

Bevindingen: tijdens deze nacht-/vroeg ochtendronde zijn in het geheel geen vleermuizen waargenomen. Tot dusver zijn er dus geen indicaties voor aanwezigheid van kraamverblijven in de te slopen gebouwen.

Er zijn geen gierzwaluwen bij de gebouwen gezien; huismussen zijn wel gehoord en gezien direct na zonsopkomst.

3.3 Middernachtronde 10/11 augustus 2015

Bezoektijd: 22:30 uur – 1:30 uur

Omstandigheden: licht bewolkt, ca. 21 graden; er stond vrijwel geen wind

Bevindingen: tijdens deze avondronde zijn meerdere gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. De gewone dwergvleermuizen foerageerden vooral ter hoogte van de Clematisstraat en het achterpad tussen de Wilgenroosstraat en de Resedastraat. Er waren geen sociale roepen hoorbaar, er werd uitsluitend gejaagd. Daarnaast zijn er meermalen pendelende vleermuizen gezien die langs de noord-zuid georiënteerde flat aan het Floraplein in noordelijke en zuidelijke richting pendelden tussen deze en de groene woonwijk aan de zuidzijde van de Floralaan West. Laatvliegers zijn vooral (op hoogte) passerend waargenomen, ongeveer 4 keer.

Er is geen (midder)nachtelijk zwermen van gewone dwergvleermuizen waargenomen in het plangebied. Zodoende zijn er (nog) geen tekenen die wijzen op een massawinterverblijf in de te slopen gebouwen.

3.4 Avondronde 7 september 2015

Bezoektijd: 22:00 uur-00:00 uur

Omstandigheden: licht bewolkt, ca. 13 graden, er stond praktisch geen wind.

Bevindingen: tijdens deze ronde zijn er meerdere baltende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen, met name rond de flats, en dan aan de zuid- en oostzijde van deze gebouwen. Er zijn geen in- of uitvliegbewegingen waargenomen, wel is het aannemelijk dat er in de oost-west georiënteerde flat een paarverblijf aanwezig is.

3.5 Ochtendronde 18 september 2015

Bezoektijd: 4:50 uur - 7:15 uur

Omstandigheden: licht bewolkt, temperatuur ca. 10 graden, er stond nagenoeg geen wind.

Bevindingen: tijdens deze ochtendronde zijn in het geheel geen vleermuiswaarnemingen gedaan, ondanks het feit dat de omstandigheden en bezoektijd in lijn zijn met die van de eisen van het Vleermuisprotocol 2013.

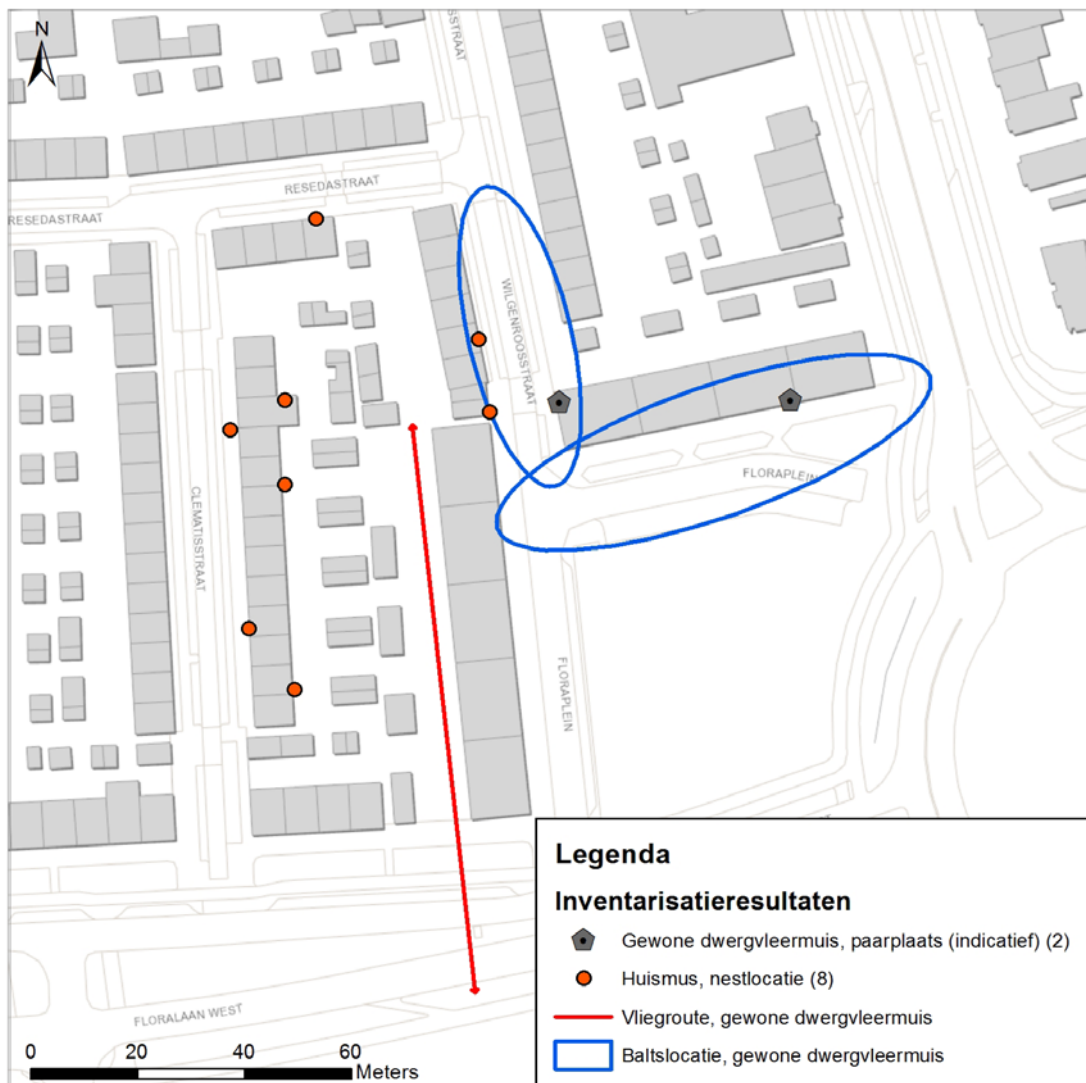
3.6 Samenvatting constatering inventarisatieronden

Op basis van de vijf conform het Vleermuisprotocol 2013 uitgevoerde inventarisatieronden kan geconcludeerd worden dat er hoogstens één paarverblijf aanwezig is in de oost-west georiënteerde flat aan het Floraplein. De exacte invlieglocatie kon niet bepaald worden, maar op basis van ronde 4 is het aannemelijk dat er toch sprake is van een paarverblijf. Daarmee wordt de sloop van deze flat ontheffingsplichtig in het kader van de Flora- en faunawet, omdat er sprake is van het vernietigen van een paarlocatie van de zeer streng beschermde gewone dwergvleermuis. Bovendien worden paarlocaties soms ook als winterverblijf gebruikt door individuele mannetjes van de gewone dwergvleermuis.

Naast een paarverblijf zijn er foerageergebieden en extensief gebruikte vliegroutes in het plangebied. Ten noorden van de noord-zuid georiënteerde flat zijn enkele keren foeragerende vleermuizen aangetroffen. Verder is aan de westzijde van de flat tijdens meerdere bezoeken een noord-zuid georiënteerde vliegroute van gewone dwergvleermuizen geconstateerd. Ook vloog hier een enkele keer een laatvlieger voorbij, ter hoogte van de globale vliegroute van de gewone dwergvleermuizen.

Ten aanzien van jaarrond beschermde nestplaatsen van broedvogels kan gesteld worden dat er vooral in de woonhuizen talloze nestlocaties van de huismus aanwezig zijn. Daarmee wordt de sloop van de betreffende gebouwen ontheffingsplichtig in het kader van de Flora- en faunawet, omdat er sprake is van het vernietigen van meerdere jaarrond beschermde voortplantingslocaties en vaste verblijfplaatsen van de zeer streng beschermde huismus.

Onderstaand kaartje (figuur 3.1) geeft een samenvattend beeld van de gebruiksfuncties van de vleermuizen en de huismus in het plangebied.

Figuur 3.1: relevante inventarisatieresultaten in kaart.

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

- In twee te slopen gebouwen zijn mogelijke vaste paarplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld:
 - o twee paarplaatsen van elk twee individuen in de oost-west georiënteerde flat aan het Floraplein, zie figuur 3.1.
 - o Verder zijn er 8 vaste nestlocaties/verblijfplaatsen van de huismus vastgesteld in de te slopen woonhuizen aan de Wilgenroosstraat, Resedastraat en Clematisstraat,
- Tot slot is er nog sprake van een extensief gebruikte vaste vliegroute langs de noord-zuid georiënteerde flat aan de floralaan, evenals enkele flexibel gebruikte foerageerplaatsen.
- Er is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet, voor het vernietigen en/of verstoren van de aangetroffen vaste paarplaatsen van de gewone dwergvleermuis en jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus.
 - o Let op: in het kader van deze ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk om al voortijdig passende compensatie te realiseren. Deze dient minimaal één zomercyclus (april t/m oktober) van tevoren gebruiksklaar te zijn, alvorens de huidige paarplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden weggenomen, zodat de vleermuizen aan deze paarplaatsen kunnen wennen en deze eventueel al kunnen gaan gebruiken. Hetzelfde gaat min of meer op voor compensatie van vaste nestplaatsen/verblijfplaatsen van de huismus.
 - o Daarnaast zullen er meerdere mitigerende maatregelen nodig zijn, zoals het slopen in de minst kwetsbare periodes. In dit geval zal dat neerkomen op sloop van november t/m maart, wanneer er geen parende vleermuizen aanwezig zijn en geen sprake is van voortplanting van huismussen.
 - o Om een ontheffing te krijgen is een geldig wettelijk belang uit de Vogel- en Habitatrichtlijn nodig, bovendien dient aangetoond te worden dat er geen alternatieven zijn voor de voorgenomen ingreep.

5 LITERATUUR

- Quick scan Flora- en fauna sloop en nieuwbouw Floraplein Eindhoven, juni 2015, Royal HaskoningDHV
- Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013, Zoogdiervereniging, GAN en NGB.